

PROGRAM
PRAKTYK ZAWODOWYCH
na kierunku
PIEŁĘGNIARSTWO

Studia drugiego stopnia
Profil praktyczny

Obowiązujący od roku akademickiego 2025/2026

PODSTAWĄ PRAWNĄ PROGRAMU KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

SA:

- ✓ **Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego** (Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18, Dz. Urz. UE L 320 z 06.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 04.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 01.08.2008, str. 10, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115, Dz. Urz. UE L 177 z 08.07.2015, str. 60, Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135, Dz. Urz. UE L 317 z 01.12.2017, str. 119, Dz. Urz. UE L 104 z 15.04.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 131 z 24.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 444 z 10.12.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 2383 z 09.10.2023, Dz. Urz. UE L 505 z 12.02.2024, Dz. Urz. UE L 782 z 31.05.2024 i Dz. Urz. UE L 1395 z 31.05.2024)
- ✓ **Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia** (Dz.U. z 2021r. poz.755, z 2022 r. poz.157 i 1742 oraz z 2023 r. poz. 2152)
- ✓ **Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. - Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce** (Dz.U. z 2023 r. poz.742, z późn.zm.)
- ✓ **Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej**
- ✓ **Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej**
- ✓ **Regulamin kształcenia praktycznego na kierunku Pielęgniarstwo** (Zarządzenie Rektora nr 3/21 z dnia 28.01.2021, Zarządzenie Rektora nr 14/22 z dnia 04.03.2022, Zarządzenie Rektora nr 14/22 z dnia 04.03.2022)

Elementem kształcenia studentów kierunku Pielęgniarstwo na studiach drugiego stopnia są praktyki zawodowe, które trwają **200 godzin (10 punktów ECTS)** oraz obejmują kształcenie i doskonalenie umiejętności niezbędnych do zdobycia kwalifikacji zawodowych. Praktyki zawodowe student odbywa zgodnie z aktualnie obowiązującym programem studiów oraz Regulaminem kształcenia praktycznego na kierunku Pielęgniarstwo.

Zaliczenie praktyk zawodowych odbywa się w oparciu o kartę przedmiotu zawierającą warunki zaliczenia praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo. Praktyki zawodowe odbywają się zgodnie z **harmonogramem praktyk zawodowych**.

Zasady odbywania praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe studentów kierunku Pielęgniarstwo (studia II stopnia) odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia oraz które spełniają **Kryteria doboru placówek do prowadzenia praktyk zawodowych**.

Podmioty lecznicze, które zadeklarowały przyjęcie studentów na praktyki – *Załącznik nr 1. Wykaz placówek do realizacji kształcenia praktycznego*

Liczba osób w grupie: praktyki zawodowe są realizowane w grupach liczących nie więcej niż 8 studentów, z tym że praktyki zawodowe w oddziałach szpitalnych intensywnej terapii, neonatologicznych i pediatrycznych oraz w blokach operacyjnych i podstawowej opiece zdrowotnej są realizowane w grupach liczących nie więcej niż 4 studentów.

Forma odbywania praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe na kierunku *Pielęgniarstwo* odbywają się w formie grupowej w wyznaczonej przez Uczelnię placówce lub w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, z którymi Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie zawarła stosowne porozumienia lub umowę.

Student na kierunku Pielęgniarstwo, może odbywać praktyki zawodowe w trybie indywidualnym. Na wniosek studenta praktyka zawodowa może odbywać się w wybranej przez niego placówce na terenie kraju, o ile placówka zawarła porozumienie z Uczelnią i wyrazi zgodę na nieodpłatne przyjęcie studenta.

Uczelnia dla co najmniej 50% praktyk zawodowych, przewidzianych programem studiów, wskazuje studentom miejsca ich odbywania posiadając w tym zakresie umowy i porozumienia.

Praktyki zawodowe są realizowane pod kierunkiem osoby, która spełnia **Kryteria doboru opiekuna praktyk zawodowych**.

Do zadań opiekuna praktyk zawodowych należy:

- zapewnienie bezpieczeństwa pacjenta i studenta w czasie realizacji zadań objętych programem praktyk
- realizacja programu praktyki zgodnie z celami i efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonymi w kartach przedmiotu do praktyki zawodowej,

- współpraca z nauczycielem akademickim pełniącym z ramienia uczelni funkcję koordynatora przedmiotu,
- prowadzenie bieżącej i końcowej dokumentacji przebiegu praktyki zawodowej,
- zapoznanie studentów z pracownikami oddziału, organizacją pracy, zakresem udzielanych świadczeń zdrowotnych, obowiązującymi przepisami BHP i dokumentacją medyczną,
- zapoznanie studentów z Regulaminem kształcenia praktycznego,
- przedstawienie studentom celów, efektów uczenia się, które mają osiągnąć w czasie praktyki zawodowej oraz kryteriami ich oceniania,
- organizacja studentom każdego dnia praktyki zawodowej, w tym harmonogramu przydziału zadań, nadzór nad wykonywaniem czynności i ich dokumentowaniem oraz ustalenie zakresu samodzielności i odpowiedzialności,
- udzielanie studentom wsparcia w realizacji procesu pielęgnowania i prowadzeniu indywidualnej dokumentacji oraz współdziałanie w ocenie dokumentacji,
- bieżące omawianie spraw problemowych pojawiających się w trakcie realizacji praktyki w odniesieniu do relacji z pacjentem i jego rodziny, grupy studentów i pracowników oddziału,
- uzupełnianie brakującej wiedzy, jej aktualizacja i korygowanie niewłaściwych nawyków i kompetencji społecznych,
- bieżące dokumentowanie w „Dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”, osiągniętych efektów uczenia się zgodnie z przyjętymi kryteriami.

Dokumentację przebiegu praktyki zawodowej stanowi

- dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza

- dziennik praktyk studenckich

Efekty uczenia się, obecność na zajęciach oraz wykonywane przez studentów czynności w trakcie przebiegu praktyki są nadzorowane przez opiekuna praktyk zawodowych. Kompletną dokumentację student przekazuje koordynatorowi danego przedmiotu.

W sytuacji, gdy w czasie realizacji praktyk zawodowych pojawią się sytuacje trudne, np. nieobecność studenta, wystąpienie ekspozycji zawodowej, problemy z zaliczeniem efektów uczenia się lub zachowanie studenta niezgodne z regulaminem opiekun niezwłocznie informuje o tym fakcie koordynatora kształcenia praktycznego.

Praktyki zawodowe mają na celu osiągnięcie efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć A i B. Praktyki zawodowe są realizowane w zakresie podanym w tabeli 1.

Tabela nr 1. Rodzaj i wymiar praktyk zawodowych na studiach drugiego stopnia

Zakres kształcenia praktycznego	Praktyki zawodowe	Punkty ECTS	Semestr
1. Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki (str. 193)	20 godzin	1	1
2. Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych (str. 198)	160 godzin	8	4
3. Ordynowanie leków i wystawianie recept (str. 212)	20 godzin	1	3

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

NAZWA PRZEDMIOTU: **ZARZĄDZANIE W PRAKTYCE ZAWODOWEJ
PIELĘGNIARKI**

Wymiar godzinowy praktyk zawodowych: 20 godzin/ 1 ECTS

Semestr 1

Cel praktyk zawodowych:

Doskonalenie organizacji pracy – zarządzanie strategiczne, zarządzanie zmianą, zarządzanie jakością pracy. Szacowanie zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską i kadry pielęgniarskie.

Zasady bezpieczeństwa i higiena pracy. Zapobieganie przeciążeniom, chorobom zawodowym i wypadkom w pracy. Metody rozwiązywania konfliktów w zarządzaniu personelem pielęgniarskim.

Tematyka praktyk zawodowych:

1. Zasady przydziału obowiązków zgodnie z zakresem uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach wykonawczych i kierowniczych oraz udziału pielęgniarskiej kadry kierowniczej w opracowywaniu budżetu na opiekę pielęgniarską.
2. Zarządzanie zespołami pielęgniarskimi: planowanie obsad zgodnie z zapotrzebowaniem na opiekę, organizacja pracy na oddziale (opracowanie harmonogramu dyżurów, planu urlopów); program adaptacji społeczno – zawodowej nowozatrudnionych pracowników (warunki, czynniki, ocena); ocena pracy pielęgniarek (zasady, kryteria, częstotliwość, narzędzia oceny); system motywacyjny (zasady nagradzania i karania); doskonalenie wewnątrzszkolowe i pozaszkolowe (plan szkoleń, budżet); nadzorowanie pracy.
3. Zarządzanie jakością: udział pielęgniarek w opracowaniu standardów i procedur, przygotowanie do akredytacji, ocena jakości opieki pielęgniarskiej (metody, narzędzia, raporty, analizy).

Osiągnięte efekty uczenia się

Szczegółowe efekty uczenia się		
W zakresie umiejętności potrafi		
1.	A. U4	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą

2.	A. U5	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego
3.	A. U6	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych
4.	A. U7	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej
5.	A. U8	opracowywać plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu
6.	A. U9	opracowywać standardy organizacyjne oraz przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek i innych podległych pracowników
7.	A. U10	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską
8.	A. U11	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
1.	K. S1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych
2.	K. S2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
3	K. S3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową
4	K. S6	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów

Podstawę do uzyskania zaliczenia z praktyk zawodowych stanowi:

- obecność na zajęciach potwierdzona wpisem na liście obecności
- aktywny udział w zajęciach
- wykonywanie czynności bieżących; zaliczenie na ocenę z wpisem do Dziennika Umiejętności Zawodowych
- realizacja zleconego zadania/umiejętności
Na praktykach studenci realizują różne prace/zadania zgodnie z efektami uczenia się np. opracowanie harmonogramu pracy, opis stanowiska pracy, ocenę jakości opieki etc. i na tej podstawie otrzymują oceny.
- odpowiedź ustna (kryterium oceny odpowiedzi ustnej – zał. 3)
- obserwacja opiekuna praktyk

NAZWA PRZEDMIOTU: OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W WYBRANYCH CHOROBYCH PRZEWLEKŁYCH

Wymiar godzinowy praktyk zawodowych: 160 godzin/8 ECTS

Semestr 4

Cel praktyk zawodowych:

Przygotowanie merytoryczne i praktyczne studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem ze zdiagnozowaną chorobą przewlekłą, identyfikowania jego potrzeb z zakresu promocji zdrowia, podejmowania skutecznych działań służących umacnianiu jego zdrowia oraz spełnianie edukacyjnej funkcji dla pacjenta i jego rodziny.

Tematyka praktyk zawodowych

1. Choroby przewlekłe układu krążenia – niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze.

20 godz.

- 1.1. Nowoczesne technologie monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia. Udział pielęgniarki w diagnostyce i farmakoterapii pacjentów z chorobami układu krążenia oraz w edukacji i profilaktyce chorób układu sercowo-naczyniowego.
- 1.2. Niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca – rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych.
Karta opieki pielęgniarstwa u pacjenta z nadciśnieniem tętniczym.

2. Rany przewlekłe i przetoki.

30 godz.

- 2.1. Klasyfikacja i ocena rany przewlekłej, proces gojenia się ran przewlekłych.
- 2.2. Dobór opatrunków z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany. Opatrunki nowej generacji, zastosowanie opatrunków interaktywnych, zastosowanie podciśnieniowego systemu leczenia ran VAC. Terapia larwami w leczeniu ran przewlekłych.
- 2.3. Pobieranie materiału biologicznego z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego.

Przygotowanie pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie.

3. Cukrzyca (opieka nad pacjentem w cukrzycy i edukacja w cukrzycy)

20 godz.

3.1. Umiejętność rozpoznawania i różnicowania stanów hipo- i hiperglikemicznych, czynniki predysponujące do wystąpienia.

Zasady postępowania w stanach hipo- i hiperglikemicznych.

Rozpoznanie i ocena deficytu w zakresie samoopieki u chorego na cukrzycę. Nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu.

3.2. Edukacja pacjenta chorego na cukrzycę w zakresie stylu życia, samokontroli i samopielęgnacji.

Planowanie, realizacja i ocena planu procesu pielęgnowania chorego z cukrzycą.

4. Choroby nowotworowe.

Ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)

30 godz.

4.1. Planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo. Obsługa wszczepialnych systemów dostępu naczyniowych. Metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii.

4.2. Udzielanie pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno -edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych.

4.3. Metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosowanie nefarmakologicznych metod leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta. Monitorowanie skuteczności leczenia przeciwbólowego. Prowadzenie edukacji pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu.

Ocena natężenia bólu.

5. Leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe.

Niewydolność oddechowa.

Choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia).

Tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie w chorobach przewlekłych.

40 godz.

5.1. Ocena stanu odżywienia pacjenta, wykorzystanie standaryzowanych narzędzi.

Leczenie żywieniowe - wskazania i przeciwwskazania do żywienia dojelitowego i pozajelitowego.

Rodzaje dostępów do żywienia dojelitowego i pozajelitowego, zagrożenia z tego wynikające.

Samodzielnie ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawianie na nie recept.

5.2. Opieka i edukacja zdrowotna nad chorym przewlekle chorym w schorzeniach układu oddechowego, w szczególności przewlekłej niewydolności oddechowej.

5.3. Planowanie i prowadzenie edukacji terapeutycznej pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy

Planowanie i sprawowanie opieki nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu

5.4. Zapewnienie pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny i nieinwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską w warunkach stacjonarnej opieki zdrowotnej i w warunkach domowych

Wykonywanie badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany

6. Zaburzenia układu nerwowego

10 godz.

6.1. Przygotowanie pacjenta neurologicznego do samopielęgnacji i samokontroli.

Edukacja chorego i jego rodziny w wybranych schorzeniach przewlekłych układu nerwowego.

7. Zaburzenia zdrowia psychicznego oraz rehabilitacja pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi

10 godz.

Ocena potrzeb zdrowotnych pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planowanie interwencji w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki.

Osiągnięte efekty uczenia się

Nr	Symbol efektu	Szczegółowe efekty uczenia się
W zakresie umiejętności potrafi:		
1.	B.U24	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą)
2.	B.U25	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi
3.	B.U26	wykonywać badania diagnostyczne stosowane w przewlekłych chorobach układu oddechowego i interpretować ich wyniki
4.	B.U27	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (CRRT)
5.	B.U28	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy
6.	B.U29	modyfikować dawkę leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia
7.	B.U30	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu
8.	B.U31	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą
9.	B.U32	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia
10.	B.U33	stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu
11.	B.U34	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo
12.	B.U35	obsługiwać wszczepialne systemy dostępu naczyniowych (<i>Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs</i>) w warunkach chemioterapii domowej
13.	B.U36	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii
14.	B.U37	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego
15.	B.U38	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno -edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych

16	B.U39	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się
17	B.U40	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki
18	B.U41	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych
19	B.U42	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne
20	B.U43	doradzać członkom zespołu interprofesjonalnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia
21	B.U44	rozpoznać powikłania rany
22	B.U45	założyć paski do zamykania ran
23	B.U46	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej
24	B.U47	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki
25	B.U48	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą
26	B.U49	rozdzielić i usuwać nagiotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą
27	B.U50	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie
28	B.U51	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii
29	D.U52	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego
30	B.U53	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego
31	B.U54	wyznaczyć miejsca wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji
32	B.U55	dobierać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego
33	B.U56	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej
34	B.U57	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii)
35	B.U58	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta
36	B.U59	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu

		klinicznego pacjenta prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego
37	B.U60	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego
38	B.U61	prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta
39	B.U62	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta
40	B.U63	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych
41	B.U64	prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych
42	B.U65	obsługiwać port naczyniowy dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy
43	B.U66	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego
44	B.U67	samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty
45	B.U68	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej
46	B.U69	zapewniać pacjentowi wentylovanemu mechanicznie w sposób inwazyjny i nieinwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską w warunkach stacjonarnej opieki zdrowotnej i w warunkach domowych
47	B.U70	obsługiwać respirator w trybie wentylacji inwazyjnej i nieinwazyjnej
48	B.U71	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej
49	B.U72	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu powikłań związanych z prowadzeniem wentylacji mechanicznej oraz opieki nad pacjentem w warunkach domowych
50	B.U73	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki
51	B.U74	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta programy promocji zdrowia psychicznego
52	B.U75	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej
53	B.U76	prowadzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna
54	B.U77	prowadzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny
55	B.U78	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi

56	B.U79	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany
57	B.U80	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
1.	K.S5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

Kryteria zaliczenia praktyk zawodowych:

Podstawą do uzyskania pozytywnej oceny z praktyk zawodowych jest średnia z ocen:

- wykonywanie czynności bieżących; zaliczenie na ocenę z wpisem do Dziennika Umiejętności Zawodowych
- realizacja zleconego zadania/umiejętności
- odpowiedź ustna (kryterium oceny odpowiedzi ustnej – zał. 3)
- **Ocena końcowa z praktyk zawodowych z przedmiotu: Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych to średnia ocen cząstkowych z realizacji poszczególnych bloków tematycznych**

NAZWA PRZEDMIOTU: **ORDYNOWANIE LEKÓW I WYSTAWIANIE RECEPT**

Wymiar godzinowy praktyk zawodowych: 20 godzin/ 1 ECTS

Semestr 3

Cel praktyk zawodowych:

Doskonalenie umiejętności praktycznych i postaw etycznych niezbędnych do opieki nad pacjentem w różnym wieku w przychodni POZ oraz środowisku nauczania i wychowania.

Tematyka praktyk zawodowych

1. Przygotowywanie zapisów form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta.
2. Charakterystyka farmaceutyczna produktów leczniczych.
3. Ordynowanie określonych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych oraz wystawianie na nie recepty albo zlecenia.
Dobieranie i zlecanie wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w zależności od potrzeb pacjenta.

Osiągnięte efekty uczenia się

Nr	Symbol efektu	Szczegółowe efekty uczenia się
W zakresie umiejętności potrafi		
1.	B. U1	potrafi dobierać i przygotować zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta
2.	B. U2	potrafi zinterpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych
3.	B. U3	potrafi ordynować określone leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty albo zlecenia
4.	B. U4	potrafi dobierać i zlecać wyroby medyczne, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w zależności od potrzeb
5.	B. U5	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do		

1.	K. S5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne
2.	K.S6	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamowego produktów

Kryteria zaliczenia praktyk zawodowych:

- obowiązkowa obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- pozytywna ocena z odpowiedzi ustnej
- uzyskanie pozytywnej oceny z wykonanego zadania praktycznego

Wykaz placówek do realizacji kształcenia praktycznego

Studia drugiego stopnia, Pielęgniarstwo

2025/2026

Lp.	Nazwa placówki	Termin do kiedy jest podpisane porozumienie
	SZPITALE	
1.	Szpital Specjalistyczny w Brzozowie, Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny im ks. B Markiewicza, ul. księdza Bielawskiego 18, 36-200 Brzozów	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
2.	Szpital Specjalistyczny w Jasle, ul. Lwowska 22, 38-200 Jasło	Porozumienie zawarte na czas określony 24.11.2025-30.09.2027r. Praktyki zawodowe- czas nieokreślony
3.	Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. J. Pawła II w Krośnie, ul. Korczyńska 57, 38-400 Krosno	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
4.	ZOZ w Strzyżowie ul. Dąbrowskiego 10, 38-100 Strzyżów	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
	PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA PRZYCHODNIE CENTRUM MEDYCZNE LEKARZ POZ ZOZ MEDYCYNĄ RODZINNA	
5.	SPZOZ, u. 29 listopada 57, 38-700 Ustrzyki Dolne Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
6.	Centrum Medyczne „Medmar”, 36-213 Haczów 84a Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
7.	Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miejscu Piastowym, ul. Dworska 14, 38-430 Miejsce Piastowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
8.	NZOZ „Senior-Med.”, ul. Kopalniana 17a, 38-400 Krosno	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
9.	Samodzielny Publiczny Miejsko- Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jasle, ul. Mickiewicza 4, 38-200 Jasło	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
10	NZOZ Piomar Wielopole Skrzyńskie 260, 390-110 Wielopole Skrzyńskie Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony

11.	Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul Traugutta 3, 36-460 Jedlicze	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
12.	Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krościenku Wyżnym, ul. Szkolna 13 38-422 Krościenko Wyżne	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
13.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej BAN-MED ,ul. Dobrzechów 466 Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
14.	NZOZ Krosno-Zdrowie, ul .Tysiąclecia 1 3 ,38-400 Krosno	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
15.	Centrum Medyczne „Medyk”, ul. Fryderyka Szopena 1, 35-055 Rzeszów Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
16.	Zespołem Opieki Zdrowotnej w Dębicy, ul. Krakowska 91, 39-200 Dębica zwanym dalej „Zakładem Pracy” Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
17.	NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Niebylcu, Niebylec 67, 38-114 Niebylec Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
18.	Centrum Medyczne Medmar, ul. Kasztanowa 33D, 38-422 Krościenko Wyżne Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
19.	SPZOZ Brzozów, ul. Bielawskiego 16, 36-200 Brzozów Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
20.	NZOZ CDOP „Libra”, ul. Grunwaldzka 45, 38-200 Jasło Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
21.	SPECMED sp. z o.o. NZOZ Zespołem Przychodni i Poradni Specjalistycznych w Krośnie ul. Paderewskiego 4, 38-400 Krosno Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
22.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej / Gminna Przychodnia Lekarska w Iwoniczu-Zdroju Ul. Ks. Jana Rąba 4 38-440 Iwonicz- Zdrój	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
23.	Gabinet Lekarski prof. dr hab. Bartosz Korczowski, ul. Litewska 4A/7, 35-302 Rzeszów Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
24.	S-MED. Centrum Medyczne, Sp. Z o.o., ul. Mariana Nałęcza-Mysłowskiego 5B, 39-230 Brzostek Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
24a.	Centrum Medyczne „Batorego”, Aleje Batorego 77, 33-300 Nowy Sącz Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
24b.	Centrum Medyczne Mt Medic ul. Korczyńska 43, 38-400 Krosno	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony

	Praktyki zawodowe	
24c.	Przychodnia SP ZOZ MSWiA W Rzeszowie Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
24d.	NZOZ MA-TER, ul. Parkowa 8, 38-420 Korczyn Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
24e.	NZOZ Twoje Zdrowie Jurowce 102 Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ		
25.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP., 36-200 Brzozów, Stara Wieś 823 Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
26.	Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II, Ruda 102, 39-122 Kamionka, tel; 17 22 33 151 Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
27.	Samorządowy Dom Pomocy Społecznej w Jedliczu ul. Kościuszki 5, 38-460 Jedlicze Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
28.	Dom Pomocy Społecznej nr 2 ,ul. Kletówki 7, 38-400 Krosno	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
UZDROWISKO		
29.	Uzdrowisko Rymanów Zdrój S.A., Szpital Uzdrowiskowy „Ziemowit”, ul. Leśna 4, 38 – 481 Rymanów Zdrój Uzdrowisko Rymanów S.A. ul. Zdrojowa 48, 38-481 Rymanów Zdrój	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
30.	Szpital Uzdrowiskowo – Rehabilitacyjny „Exelsior” Al.Torosiewicza 2 , 38-440 Iwonicz Zdrój	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
HOSPICJA		
31.	Centrum Medyczo-Charytatywne Caritas w Krośnie, ul. Grodzka 45a, 38-400 Krosno Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
32.	NZOZ Domek- Med, Hospicjum Domowe, 38-400 Krosno, ul. S. Batorego 2D Praktyki zawodowe	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
33.	Vita-Res Hospicjum Domowe, ul. Litewska 4b/2, 35-302 Rzeszów	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony

	Praktyki zawodowe	
	ODDZIAŁ DIALIZ	
34.	Fresenius Nephrocare Polska sp.z.o.o, ul. Krzywa 13,60-118 Poznań Oddział w Krośnie	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony
	KARDIOLOGIA INWAZYJNA	
35.	Intercard, Sp.z o.o ,Al.Płk. W.Beliny-Prażmowskiego 60,31-514 Kraków Oddział w Krośnie	Porozumienie zawarte na czas nieokreślony